Lietas Nr.C14040612
SJC-31/2016

L Ē M U M S

Rīgā, 2016.gada 12.maijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments šādā sastāvā:
tiesnese referente A.Čerņavska
tiesnese A.Briede
tiesnesis N.Salenieks
izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ pieteikumu par Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.marta sprieduma atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem.
Civillietu departaments

k o n s t a t ē j a

[1] Ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.marta spriedumu daļēji apmierināta AS „DNB banka" prasība pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu, piedzenot no /pers. A/ AS „DNB banka" labā pamatparādu 64 347,25 EUR, procentus 2957,96 EUR par laiku no 2011.gada 15.jūnija līdz 2011.gada 16.decembrim, līgumsodu 965,58 EUR par laiku no 2011.gada 1.jūlija līdz 2011.gada 15.decembrim un tiesāšanās izdevumus, noraidot prasību daļā, ar kuru lūgts atzīt tiesības realizēt /pers. B/ piederošo ieķīlāto dzīvokļa īpašumu Nr./adrese/. Atzītas AS „DNB banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Noteikts sprieduma izpildē ieskaitīt fiziskās personas /pers. C/ maksātnespējas procesā atgūtās un AS „DNB banka" samaksātās naudas summas.
Spriedums stājies spēkā 2015.gada 2.jūlijā.

[2] Pieteikumu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem iesniedzis /pers. A/, lūgdams atcelt Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.marta spriedumu daļā, ar kuru apmierināta AS „DNB banka" prasība pret /pers. A/.
Pieteikumā norādīts, ka par jaunatklātiem uzskatāmi apstākļi, ka ar Madonas rajona tiesas 2015.gada 24.aprīļa lēmumu /pers. C/ maksātnespējas lietā Nr.C23067911 izbeigta saistību dzēšanas procedūra un maksātnespējas process, dzēstas /pers. C/ saistības, kuras nav izpildītas saistību dzēšanas procesā pret kreditoru AS „DNB banka" 63 148,91 EUR apmērā. Šie apstākļi radās laikā, kad civillieta atradās kasācijas instances tiesā pirms Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 2.jūlija rīcības sēdes lēmuma pieņemšanas, un tā kā /pers. A/ kasācijas sūdzība netika pieņemta, tie objektīvi lietā nevarēja tikt izvērtēti.
Ņemot vērā to, ka ir dzēstas galvenā parādnieka /pers. C/ saistības pret kreditoru AS „DNB banka", tai skaitā parāds, par kuru galvojis /pers. A/, galvojuma saistība saskaņā ar Civillikuma 1704., 1710. un 1712.pantu ir izbeigusies. Tādēļ pastāv pamats izbeigt tiesvedību lietā.
Nav ņemamas vērā atziņas, kas izteiktas Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 27.aprīļa spriedumā lietā Nr. SKC-86/2011, jo konkrētajā gadījumā galvenais parādnieks ir fiziska, nevis juridiska persona.
Pieteikums pamatots ar Civilprocesa likuma 479.panta 1.punktu un 482.pantu.

[3] Iepazinies ar lietas materiāliem un pieteikumā minētajiem argumentiem, Civillietu departaments atzīst, ka pieteikums noraidāms.
[4.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 479.panta 1.punktu par jaunatklātiem apstākļiem atzīst būtiskus lietas apstākļus, kas pastāvēja lietas izskatīšanas laikā, bet nebija un nevarēja būt zināmi pieteikuma iesniedzējam.
Kā norādīts juridiskajā literatūrā, lai apstākli atzītu par jaunatklātu (..), tam jāatbilst šādām pazīmēm: pirmkārt, tas var ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības par labu pieteicēja tiesībām un interesēm, otrkārt, tam bija jāpastāv lietas izskatīšanas laikā, treškārt, tas nebija un nevarēja būt zināms pieteikuma iesniedzējam. Nolēmuma atcelšana sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem ir pieļaujama vienīgi tad, kad tiek konstatētas visas norādītās pazīmes (*Civilprocesa likuma komentāri. II daļa (29.-60.[1] nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2012, 875.,876.lpp.*).
Civillietu departaments uzskata, ka /pers. A/ pieteikumā norādītie apstākļi Civilprocesa likuma 479.panta 1.punkta izpratnē nevar tikt uzskatīti par jaunatklātiem, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības par labu pieteicējam.
[4.2] Augstākās tiesas Civillietu departaments jau vairākkārt norādījis, ka galvojuma mērķis atbilstoši Civillikuma 1692.pantam ir atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, jo šāds pienākums izriet nepastarpināti no galvojuma līguma – galvojot par parādnieka saistībām, galvinieks uzņemas risku atbildēt kreditoram par parādnieka saistībām arī tad, ja pēdējais nonāktu finansiālās grūtībās. Tas nozīmē, ka galvinieka atbildības pienākums kreditoram par tāda parādnieka, kas nonācis maksātnespējas situācijā, saistībām tieši atbilst galvojuma mērķim. Turpretī galvinieka atsvabināšana no pienākuma atbildēt kreditoram par galvenā parādnieka saistībām, tikai tā iemesla dēļ, ka parādnieka sliktais finansiālais stāvoklis to novedis līdz maksātnespējai, ir pretrunā ar galvojuma mērķi. Galvenā parādnieka maksātnespēja un secīga atbrīvošana no saistībām neizbeidz galvojumu atbilstoši Civillikuma 1710. un 1712.pantam (*sk. Senāta 2011.gada 27.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-86/2011, Civillietu departamenta tiesnešu kolēģijas 2015.gada 26.marta rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.1005/2015, 2016.gada 22.februāra rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.SKC-625/2016*).
Turklāt nav nozīmes tam, vai maksātnespējas rezultātā persona nepastāv, jo tiek izslēgta no komercreģistra (juridiska persona), vai arī kreditoram vairs nav tiesību prasīt parāda atlikušās daļas samaksu no personas, kas no saistībām atbrīvota (fiziska persona). Galvinieka, kas uzņēmies atbildēt par parādnieka saistību izpildi kā pats parādnieks, saistība parādnieka maksātnespējas gadījumā pārvēršas par patstāvīgu saistību.
Konkrētajā gadījumā /pers. A/ savā pieteikumā kļūdaini uzskata, ka tiesas lēmums galvenās parādnieces /pers. C/ maksātnespējas lietā ir jaunatklāts apstāklis Civilprocesa likuma 479.panta 1.punkta izpratnē, jo saskaņā ar 2009.gada 9.janvāra galvojuma līguma Nr.4493/7H07-5 noteikumu 3.punktu /pers. A/ ir uzņēmies maksājuma saistību kā pats parādnieks.

[5] Ievērojot minēto, Civillietu departaments uzskata, ka pieteikums par Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.marta sprieduma atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem noraidāms.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 482.pantu, Civillietu departaments

n o l ē m a

/pers. A/ pieteikumu par Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 11.marta sprieduma atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese (paraksts) A. Čerņavska

Tiesnese (paraksts) A. Briede

Tiesnesis (paraksts) N. Salenieks